

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia CVII. Iesus autem respondens eis, cœpit dicere: Videte, ne quis uos seducat. Multi enim uenient in nomine meo, dicentes: Ego sum Christus, multosq[ue] seducent. Cùm autem audieritis bella & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

Iesus autem respondens eis, ccepit dicere: Videte, ne quis vos seducat. Multi enim uenient in nomine meo, dicentes: Ego sum Christus, multosque seducunt. Cum autem audieritis bella & rumores bellorum, ne turbemini. Oportet enim ista fieri, at nondum erit finis. Surge enim gens contra gentem, & regnum contra regnum, eruntque terramotus in gulis locis, & erunt fames ac turbae: Principia dolorum illa.

Argumentum
et usus praesentis loci.

DEi filius Iesus Christus nuper horribile urbis & templi excidium praedixit, et eo exemplum operum iustitiam & meritum stabiliant. Caterum quia discipulis impossibile videbatur, non modo de urbis & templi excidio, verum etiam totius mundi consummatione, et ipsius gloriosum aduentum interrogant. Vbi pater, illos ut regnum in Christo carnale somnabat: ut sibi ipsi iam triumphos promississe, priusquam certamen sibi propositum decertassent. Respondit ergo Christus, quidem ut ipsorum curiositati satisfaciat, sed quemadmodum illis opus erat. Nam ab uicinis uariis felicitatis expectatione illos ad crucem & tolerantiam relegat, qua illos armari oportet. Vnde tota tractatione plus utilitatis ad credentes rediret, duas responsonis istius partes constituit. In prima de urbis & templi excidio, de qua, si quis hoc praecessuris agit. Altera de mundi huius consummatione & suo aduentu glorioso disserit. Quia uero Iudaeorum gentem Deus totum hominum generum de ab initio commune exemplum esse uoluit, in quo suam uoluntatem, bonitatem & iustitiam ueraret: in eiusdem etiam excidio mundi totius consummatione adumbravit. Quare quae in prioribus dicuntur, ad nos quoque pertinere putabimus, & inde petemus quae in hac extrema mundi fine nostrae institutioni & consolationi seruiant.

Porro, quoad praesentem locum, praemonet suos Christus, ne sese uel falsa doctrina seducant, uel in dolo crucis & afflictionum superari patiantur. Nam ex duobus hisce maximum periculum imminet, eod quod ex perperam intellectus prophetarum oraculis, sub Christi regno perfectam ueritatem cognitionem & pacem perpetuam Iudaei omnes sibi promittebant. Nota enim sunt quae apud Isaiam leguntur: Non affligent neque vastabunt per omnem montem meum sanctum: plena enim erit scientia Domini. Item uniuersi filij tui docti erunt a Domino, & pax multa filijs tuis. Et illud Ieremias: Inseram legem meam in interiora eorum, & in cor eorum scribam eam, erog. Deus ueritas ipsi erunt mihi populus. Et non docebit uera uir proximum suum, aut uir fratrem suum, dicent: nescio. Gnoscite Dominum. Sed omnes me cognoscent a minimo eorum usque ad maximum eorum, & cetera. (inquam) & alia eius generis cum iuxta literam intelligerent Iudaei, & in hoc seculo suam mentem habitura putarent, non potuissent non grauius offendi turbis & dissensionibus qua ueritate erant, nisi diligenter fuissent praemoniti. Probè igitur officium suum hic facit Christus, quid in uerog, faciant discipuli, admonet.

I. Monet, ne falsis doctrinis sese seduci patiantur.

Et primo quidem de falsa doctrina agens, ait: Videte ne quis vos seducat. Quibus uerbis quibus curiositatem perstringit. Quasi dicat, Vos de tempore & signis queritis: at multa alia sunt, quae uis oportebat inquiri. Nec enim de templo tantum & sumptuosa lapidum & lignorum struenda erant, sed publica omnium salutis periculum imminet. Multi enim uenient in nomine meo, qui uel Messia, id est, promissi Saluatoris nomen sibi uendicabunt, & multos seducunt, quibus necesse est cotidie Magos & impostores exortos fuisse scribit, quorum alij populum in desertum, alij in montem oliuarum euocabant, seque illius liberatores esse profitebantur: & inter alios Egyptum uisitant, cuius mentionem Lucas quoque in Actis facit. Fuit ea res maximorum malorum causa, hinc exortae seditiones belli post securi seminarium fuerunt. Ita uero Iudaeos ludificari oportet, qui Dei filium contumeliose abiecerant, impostorum artibus circumuenirentur, & non modo deus, sed etiam exosi fierent, verum etiam multo citius decepti spem salutis omnem abiecerant, & tandem ueritate

Antiq. lib. 20. cap. 11. 12. 14.

Acto. 21.

erant, perirent. Prædixerat hoc fore Christus, cum apud Ioannem ait. Ego veni nomine patris mei, & non recipitis me: si alius venerit nomine suo, illum recipietis. Voluit autem Iudeorum exemplo docere Deus, quid omnibus euenturum sit, in prædam daturus sit. Extant de hoc perpicua Apostolorum suo iudicio excæcatis impostoribus in prædam daturus sit. Extant de hoc perpicua Apostolorum testimonia. Paulus certè de Antichristo verba faciens, illum in eos imperium habiturum dicit, qui dilectionem veritatis recipere nolunt, ut salui fiant. Et idem tempore dicit, quando sanæ doctrinæ locus datus est, mox omnis generis hereses exorta sunt, in quibus iam tunc Antichristi spiritus nefarijs demoniorum doctrinis circundant. Ita verò factū esse historia testantur. Postquam enim Terullianus, quando hereses à philosophia subornari, & philosophorum ingenijs animari dicit. Securus mox Mahomet, qui Orientis ecclesias abstulit: in Occidente autem Papa exortus Antichristus regnum stabiluit, in quo regnum simul & sacerdotium, & quæcumq; Christus habet præterea, sibi ipsi vendicant homines impurissimi, qui se in cælis & in terris dominari, & in defunctorum animas sibi esse gloriantur, quibus iam pridem noua pro peccatis sacrificia instituerunt, & mundi quoque regna pro suo arbitrio transferunt, sicq; in dies nouorum tumultuum materiam & causam exhibent. Obseruabis autem, quod impostores in suo nomine venturos esse Christus dicit. Solet enim satan sese transformare in angelum lucis, & omnibus seculis seductores Dei nomine abusus fuisse constat. Exempla sunt in pseudopphetis, cum quibus olim veri Dei serui perpetuas pugnas sustinuerunt. Et hodie Christi vicarij & Apostolorum successores dici volunt, qui à Christo & fide in Christum per Apostolos tradita quàm maxime abducunt. Non minus ergo nobis, quàm discipulis dici putemus: Videte, ne quis vos seducat. Nec enim extra culpam sunt, qui se ab alijs seduci patiuntur, cum alibi quos non cuius spiritui credere, sed spiritus probare iubeamur, num ex Deo sint. Cogitemus item, non temere hic inter excidij venturi indicia impostores eiusmodi primo loco recenseri.

1 Ioan. 5.
2. Thess. 2.
1. Tim. 3. & 4.
1. Timoth. 4.

De præscript. heret. Et cont. Marcion. lib. 3.

2. Corinth. 11.
1. Reg. 22.
Iere. 23. 28. & c.

1. Ioan. 4.

11. Aduersus crucis scandala lum instruit.

Luc. 21.

Act. 17.

De bello Iud. lib. 7. cap. 124.

Secundo aduersus scandala crucis & afflictionum Christus suos armat & instruit. Quo loco primo de periculis oritur diligenter admonet, ne ex improviso incidentibus magis terreantur. Aduersus crucis scandala lum instruit. Nota enim sunt quæ quædam in sanctum: plena enim sunt ax multa filij sui. Et ibi eam, trog. Deo aut vir fratrem suum ad maximum exort. Et in hoc scilicet in urbis & distensionem quæ cium suum hic facti vos seducat. Quibus vobis: at multa alia ppidum & signorum pment in nomine, multos seducunt, quibus hoc esse Iosphus pulum in deseruam, & inter alios & p maximum madra d Iudæos ludificat nuenirent, & non m abijcerent, & tandem

Secundo aduersus scandala crucis & afflictionum Christus suos armat & instruit. Quo loco primo de periculis oritur diligenter admonet, ne ex improviso incidentibus magis terreantur. Aduersus crucis scandala lum instruit. Nota enim sunt quæ quædam in sanctum: plena enim sunt ax multa filij sui. Et ibi eam, trog. Deo aut vir fratrem suum ad maximum exort. Et in hoc scilicet in urbis & distensionem quæ cium suum hic facti vos seducat. Quibus vobis: at multa alia ppidum & signorum pment in nomine, multos seducunt, quibus hoc esse Iosphus pulum in deseruam, & inter alios & p maximum madra d Iudæos ludificat nuenirent, & non m abijcerent, & tandem

nuptas, Vos in omnem hunc populum. Nec ullis minis aut verberibus coarctari potuit, quia per nos septem & menses quinque eadem voces subinde ingeminaret. Et haec illa sunt, quae terrae caput Christus praedixerat, ut si qui cordatiores essent, inde respiciendi occasione arripere.

Antichristi publicorum malorum auctores sunt.

At hic diligenti obseruatione dignum est, quod impossibile est, & pseudochristi bella, scilicet ante monuimus) illos Iudaeis praecipuos istorum malorum auctores fuisse constat. Hinc veritas talis doctrina peri debet, ubique locorum oritur, ubi Antichristo & eius emulorum locus datur. Quia enim à Christo abducunt, & sub religionis praetextu suum commodum querunt fieri non potest, quin & dissidia pariant, & Dei iram prouocent, qui filij & gratia sua contemptum inultum non sinit. Potest hoc continuis exemplis nouissimi huius seculi probari. Postquam enim Romani Pontifices mirificis artibus imperium in ecclesia obtinuerunt, illis auctoribus orbis terrarum perpetuis bellis exagitatus est, quorum hic illis finis fuit, ut ea occasione regnum suum stabiliret, & opibus quotidie nouis auergerent. Primo siquidem per Longobardos Graecis imperatoribus Italiam abstulerunt. Deinde verò aduersus Longobardos Francorum opem implorauerunt, & tandem illi bellarunt, ut ipsi Italia tutius & commodius fruerentur. Idem bellum sacrum excitauerunt, quo nullum unquam maiori conatu et sumptu, adhuc maiori cum sanguinis effusione gestum fuit, ut Graecis occupatis Christianis principibus, ipsi interea in Occidente res suas agere, & Germanos Imperatores pro sua libidine exagitare possent. Idem infelix Italia bellum Neapolitanum debet, quod iam annis circiter trecentis inter Gallos & Hispanos infinito sanguine & cum totius orbis Christianorum aera gestum, nec dum planè sopitum est. Taceo quae olim in Germania excitauerunt, & quae nostro saeculo experiri sumus. Ita verò mundus infelix ingrati tudinis poenas luit, & merito Antichristi rursus subiacer, cum pacis nuntium adeo insolenter fastidiat.

Christiani turbis publicis ne turbentur.

Sed ad Christi verba redeamus, qui non modò de turbis futuris discipulos admonet, verum etiam consilio instruit. Ne turbemini, inquit. Oportet enim ista fieri, at nondum erit finis. Et iterum incipia doloru ista. Paucis verbis rem maximi momenti complectitur. Consilij summa est, ne turbentur, quando bella, fames, pestes & cum his grauiorū quoque malorum praesagia videant. At dicitur: Cur nos turbari prohibet Christus, cum hoc praesitum impossibile sit, & vix humanum consilium, nisi quis publicas calamitates sicis oculis inspicat, nec ijs commoueat, quae cum publico malorum incommodo coniuncta sunt? Certe Christum ipsum imminenti passionis consideratione turbatum fuisse constat. Et ut aliorum afflictionibus condoleamus, lex charitatis monet. Ceterum Christus in saeculis aut lapideis esse vult discipulos, sed ad officij respicit sine munus ecclesiasticum, cuius dignitas narat; & praecipit huius summa est, ne propter vndiq; imminenti pericula officium suum relinquat. Est hoc omnibus hominibus obseruatum cum primis necessarium. Quia enim in capessendis duobus datus natura tardiores sumus, facillè quamuis occasionem tergiversandi arripimus, & ad periculis rumores consternati de functione nostra relinquenda cogitamus. Faciunt hoc frequentes mortis, & tale quid electos Dei prophetas, Eliam, Ionam, Ieremiam & plures alios passus fuisse videtur. Similiter magistratus ad eundem lapidem fere impingunt, si quid cum periculo pro publico statu est laudandum. Et in priuatis hominibus metum pessimum consultorem esse, non raro experiri. Suadet enim, ut commodiora tempora expectemus, quod dum mali non malo zelo factio, patitur oblatas sibi à Deo bene agendi occasiones elabi patiuntur. Itaq; hic singuli cogitent, Deo non debent oportere, quaecumque tandem sit rerum facies: nec vlla esse tam graua pericula, quae non superari possint, si illius ope freti officium facere studeamus. Equidem si Apostolorum tempora exanimata nia illis affuisse patebit, quae functionem aliquam laboriosam & periculosam facere consueuerunt. Obstant illorum instituto magistratus, non Iudaei modo, verum etiam Romani, quorum in praesentia nere non tutum erat, cum penes illos esset orbis terrarum imperium. Feruebant omnia seditionibus bellis & bellorum rumoribus, ut ineptum videretur salutis doctrinam inter armorum strepitu proponere, quo olim Marius se impeditum fuisse dicebat, ne leges Romanas audire possit. Vnde praeterea, Euangelij doctrinam ab ipso Christo vix pauculis quibusdam eruditam fuisse, & praeterea non magnum successum sibi ipsi polliceri poterant. Quod si verò terrere potuit Iudaeorum peruersa maior timendi causa apud Gentes sese exerebat, quae aduersus fidei praedicationem peritum Romae

104th. 12.
Matth. 26.
Rom. 12.
1. Corinth. 12.

1. Reg. 19.
Ioan. 1.
Iere. 1. 15. &c.

Imperij maiestate, partim eruditione & eloquentia armata erat. At tamen Christus illos turbare ve-
 rat, & ipsos Christi mandatum omnibus humanis legibus, periculis item omnibus anteposuisse constat,
 cum scirent Deo potius quam hominibus obedire oportere. Nec pio zelo defuis successus, & Dei gra-
 tia factum est, ut prater omnem expectationem Euangelium in toto terrarum orbe vulgaretur.
 Exempla huius generis nostro etiam seculo extant. Quis enim ignorat, quanto labore et periculo ante
 annos quadraginta Euangelij predicatio instaurata & Ecclesiarum reformatio suscepta fuerit?
 Quid non tentavit, ut Domini opus impederet? At quia non defuerunt suo officio, quibus cau-
 sam istam Deus commendarat, per medios enses (ut ita dicam) victoria longe pulcherrima potiti
 sunt. Horum ergo vestigijs nos quoque insistere convenit, nec animis commoueri, ut de statione nostra
 deserenda cogitemus, si quod periculum sese offerat.

Et hic probe obseruanda est ratio, quam sui consilij duplicem Christus adducit. Primo, oportet
 ista fieri. Deinde, at nondum erit finis, quin principia dolorum ista. Poterat sane malorum istorum
 causas plures allegare, cum nihil illum lateat. Sed ad unam Dei providentiam illos ablegat, & in
 huius placito acquiescere docet, quem omnia sapienter & iusto iudicio administrare constat. Huius
 consideratio olim Iobum in durissimis casibus inuictum reddidit, & eadem in Iosepho vindicta cu-
 piditatem restinxit, quam aduersus fratres concipere poterat. Hac etiam sola hodie nobis patien-
 tia & fidei constantis praecipua causa erit. Obseruabis autem, quod haec dolorum principia modò
 fore dicit, quae excidium gentis totius mox secuturum sit. Dicit huius ratio est, quod Iudaei perti-
 naci impietate Dei iram prouocare non desinebant, & proinde indigni erant, quibus parceretur. Di-
 scipulos autem huius consideratione ad diuturnam & longam patientiam armare vult, ne se mox
 omni officio defunctos putent, si uno & altero anno in hisce certaminibus durauerint. Interim ad-
 monemur, hodie etiam finem malorum, quae undique instant, sperari non posse, quoad infelix mun-
 dus aduersus Deum pugnare perrexerit: qui facile inueniet aliquos, qui incurabiles & pœnitere ne-
 scios extremo excidio mulcent. Nos vero, quos veritatis cognitione illustrare dignatus est, illa con-
 stantia tua amur, & inter pericula inrepti ad celestis regni hereditatem elucemur, quam in se
 credentibus praeprauit Deus in Christo Iesu Domino nostro, cui debetur benedictio, honor, gloria
 & potestas in eternum. Amen.

Act. 4. 5.
 Turbarum cau-
 sas in providen-
 tia Dei monstrat.

Iob. 1. & 2.
 Gen. 45.
 & 50.

H O M I L I A C V I I I .

Sed caute uos uobis. Tradent enim uos in confessus, & in synago-
 gas: caedemini, ac coram praesidibus & regibus sistemini mea causa, in
 testimonijs ipsis. Et apud omnes gentes oportet prius praedicari Euan-
 gelium. Cum autem traditos duxerint uos, ne ante sitis solliciti quid di-
 scuti sitis, neque meditemini: sed quicquid datum fuerit uobis in illo mo-
 mento, hoc loquamini. Non enim estis uos qui loquimini, sed spiritus
 ille sanctus. Tradet autem frater fratrem in mortem, & pater filium: &
 insurgent liberi aduersus parentes, & morte mulcandos curabit eos,
 Et eritis exosi omnibus propter nomen meum: sed qui perseuerauerit
 usque in finem, iste seruabitur.

Dixerunt nuper Iesus Christus de communibus & publicis periculis quae priusquam Hieroso-
 lyma cum templo destrueretur, ex impostoribus, seditionibus, bellis, peste & fame passum sint
 erit. At ne discipuli, quos alijs regum & triumphos somnari sciebat, se immunes malorum &
 prorsus in tuto fore putarent: modo de illis agit, quae ipsi in commisso sibi praedicandi munere propter
 nomen ipsius passuri sint. Debent ea sic accipi, ut licet Apostolis haec dixerit Christus, eadem tamen
 ad nos quoque pertinere putemus. Eandem enim omnibus seculis credentium conditionem fore, scriptu-
 ra passim admonet. Quod si quando pace frui datur, Dei beneficium hoc singulare esse agnoscamus,
 & ne illo abutamur, nosmetipsos ad crucem ferendam semper praeparemus, & illorum fidem nostris
 precibus adiuuemus, qui alibi persecutionum fluctibus exagitantur.

Argumentum &
 usus presentis
 loci.

